

Hillary Clinton, *bậc anh thư*

Trong những khuôn mặt nữ lưu nổi tiếng trên thế giới, Hillary Clinton là một đặc biệt. Một học sinh xuất sắc, một sinh viên ưu tú, một luật sư giỏi, một Đệ Nhất Phu Nhân tài hoa và hơn cả, một người đàn bà chiến đấu không ngừng nghỉ cho lý tưởng nhân quyền, cho những người bất hạnh, cho những kẻ yếu đuối, cho những người bị kì thị và cho những trẻ nhỏ chẳng có tuổi thơ. Không phải là một chính khách chụp giật thời cơ, sự chiến đấu cho những giá trị nhân bản này thể hiện và được trải nghiệm liên tục trên mọi vị thế của bà. Sự tranh cử của Hillary Clinton vì thế được đón nhận trong sự vui mừng của bạn bè, người yêu mến và những kẻ đồng hành cùng một lý tưởng, cùng nhìn về một tương lai tươi sáng hơn cho dân tộc và cho đất nước Hoa Kỳ.

Người đàn bà với một lý tưởng:

Lớn lên trong một gia đình trung lưu nơi thành phố nhỏ Park Ridge của tiểu bang Illinois Hillary chịu ảnh hưởng gia đình nặng nề của cha, một thương gia và là một người Cộng Hòa Bảo thủ, để yêu mến những nỗ lực cá nhân và niềm tin tôn giáo để xây dựng một đất nước hùng mạnh. Hillary lại tìm thấy những giá trị nhân bản của con người qua sự hiền dịu đầy lòng yêu thương độ lượng của mẹ mình. Tham gia vào chính trị cuộc đời của bà do đó phản ánh những giá trị cao đẹp của cả hai đảng chính trị lớn của Hoa kỳ là Cộng Hòa và Dân Chủ.

Bắt đầu từ những năm cuối của bậc trung học tại First United Methodist Church of Park Ridge, Hillary đã là một trong những thành viên trẻ xung động của đảng Cộng Hòa. Năm 1965, sau khi tốt nghiệp trung học và theo học Wellesley College, một trường dành riêng cho nữ bên cạnh Đại học Harvard nổi tiếng tại tiểu bang Massachusetts. Tại đây Hillary đã sớm nhận ra khả năng lãnh đạo và ý thức chính trị của mình và tiếp tục hoạt động trong nhóm Cộng Hòa Trẻ (Wellesley Young Republicans Club” với “Tâm thức của một người bảo thủ” do

Nghị Sĩ Barry Goldwater đề xướng. Dù mới chỉ là sinh viên năm đầu tiên, Hillary đã trở thành người lãnh đạo của nhóm ở bán kỳ hai của năm học. Nhưng cũng từ đây, Hillary cũng đã thấy sự coi thường và giá trị thua kém của người đàn bà trong mọi lãnh vực trong xã hội nơi mà người đàn ông luôn giữ vị thế ưu thắng cũng như sự kỳ thị ghê gớm của xã hội đối với người da đen và số phận hẩm hiu của họ. Hillary bước theo lương tâm của mình trong cuộc trường chính chiến đấu cho nhân quyền, dân quyền và những bất công xã hội.

Thập niên 1960 đánh dấu sự trỗi dậy của phong trào Phụ Nữ, “Women’s liberation” Movement tại Hoa kỳ. Phong trào được hình thành khi sự miệt thị người phụ nữ bởi những người lãnh đạo của National Conference of New Politics tổ chức tại University of Chicago tháng 6 năm 1967. Họ coi nhẹ những vấn đề của người phụ nữ hoặc quan niệm phụ nữ như một giải trí của đàn ông khi nhàn rỗi. Hillary là một tiên phong tham gia vào phong trào giải phóng phụ nữ tại Hoa Kỳ và trên toàn thế giới, đi tìm giá trị và chỗ đứng ngang hàng với người đàn ông trong sự bồi đắp gia đình và bậc thang xã hội.

Do những yếu tố lịch sử, xã hội Hoa kỳ chịu đựng một sự phân hóa nặng nề bởi sự phân biệt chủng tộc gây nên. Sự ưu thắng của người da trắng và sự kỳ thị của họ đối với dân da màu đặc biệt là người da đen thật là tàn bạo và phi lý. Dù rằng dân tộc Hoa kỳ đã sớm ý thức và cùng nhau chống lại chế độ nô lệ để giải phóng những người da đen thể hiện qua cuộc chiến tranh Nam-Bắc (American Civil War 1861-1865) nhưng số phận của người da đen vẫn thật bi thảm đáng quan tâm. Thập niên 50 và 60 phong trào tranh đấu cho nhân quyền bùng phát dữ dội với cao điểm là sự ám sát Mục Sư M.L. King, tháng Tư 1968. Hillary đã đồng hành với các nhà tranh đấu cho nhân quyền và dân quyền mưu tìm một đời sống tốt đẹp hơn với các giá trị nhân bản cho người da màu và những người kém may mắn.

Thập niên 60 và 70 cũng đánh dấu sự chia rẽ cùng cực của xã hội Mỹ trong cuộc chiến tranh tại Việt Nam. Vì lý tưởng Tự Do, Hoa Kỳ đã tham chiến tại Việt Nam nhằm ngăn chặn làn sóng đỏ Cộng Sản đang bành trướng nhanh. Khi những tổn thất nhân sự gia tăng do cường độ của cuộc chiến, hình ảnh đau lòng của những hy sinh của con em, bạn bè chuyển tải bởi các phương tiện truyền thông đến mỗi một gia đình và viễn tượng chiến thắng còn xa, người Mỹ không còn quyết tâm theo đuổi cuộc chiến. Phong trào phản chiến tăng cường độ và thành công khi Tổng Thống Johnson không tái ứng cử và quân đội Mỹ hoàn toàn rút ra khỏi Việt Nam với Hiệp Định Paris năm 1973, Việt Nam Hóa chiến tranh di họa cơ hội cho Cộng Sản Bắc Việt xâm lăng Việt Nam Cộng Hòa năm 1975.

Là một tín hữu Tin Lành, tin vào sinh mạng và những giá trị cao đẹp của con người do Thượng Đế ban tặng, Hillary theo tiếng gọi của Mục Sư John Wesley để “Yêu Thượng Đế” và “Thương người như thể thương thân” quan tâm đến tha nhân và sự an lạc của họ. Chống lại chiến tranh và sự an lạc của phụ nữ và con

trẻ, yêu mến vẻ đẹp của thiên nhiên là những là những thiết yếu trong hành trình chống gai của Hillary nhưng cũng sẵn sàng đối đầu với với những hành vi xâm lược hay vi phạm nhân quyền trên trường quốc tế.

Một Người Tình & Người Vợ Chung Thủy:

Tốt nghiệp Cử nhân 1969, Hillary theo học Luật tại Đại Học Yale, tập trung nghiên cứu về những luật lệ ảnh hưởng đến trẻ nhỏ (Children's rights). Tại đây Hillary cũng chứng kiến người da đen bị hạn chế để được nhận vào những trường danh tiếng. Bà mong ước một sự đoàn kết quốc gia, mọi người không phân biệt nam nữ, màu da cùng nắm tay nhau tiến lên trong một đất nước hùng mạnh. Ước muốn này chứng tỏ bà hãy còn ngây thơ nhiều vào thời điểm đó về những điều khó có thể thực hiện được. Tuy nhiên phong trào giải phóng phụ nữ qua sự hình thành của tổ chức National organization for Women (NOW) nhằm thực hiện sự bình đẳng cho người phụ nữ và giấc mơ của Mục Sư M.L. King đã gợi hứng nhiều cho Hillary cho con đường đi tới.

Yếu tố quan trọng khác hình thành con người Hillary sau này là tình yêu. Chàng Bill Clinton, đến từ tiểu bang Arkansas cũng theo học luật tại Yale, đã bị chinh phục bởi người con gái sắc sảo giỏi dang trong tư thế lãnh đạo trong các sinh hoạt của trường. Tuy phong lưu hoang đàng, Bill cũng nhận ra ngay Hillary là người phụ nữ lý tưởng cho sự gây dựng gia đình và sự nghiệp tương lai của mình. Ngược lại, tuy biết Bill là một người hào hoa nhưng Hillary cũng đã bị chinh phục bởi ý hướng phục vụ quần chúng trong lãnh vực công và những khát vọng về tương lai của một thanh niên trẻ tuổi. Họ yêu nhau trong những ngày tháng dài của đời sống sinh viên.

Bill và Hillary cùng tốt nghiệp và trở thành luật sư. Hillary tốt nghiệp trước Bill một năm nhưng ở lại trường để chờ Bill. Bill trở về Arkansas tìm sự thăng tiến trong lãnh vực công. Hillary hướng nghề nghiệp mình trong sự bảo vệ trẻ thơ và tranh đấu cho nhân quyền và dân quyền. Hillary là một "Tín hữu Tin Lành tiến bộ" (Progressive Christian) dùng sở học của mình để phục vụ sự thiện, sửa đổi những bất công xã hội và sống một đời sống tâm linh tốt đẹp.

Thời gian thử thách đã đủ. Sau năm lần bảy lượt cầu hôn, Bill cũng đã được Hillary chấp nhận. Họ kết hôn tháng 10 năm 1975 và chấp nhận Arkansas là quê hương của chồng cũng là của mình và cũng thấy thân phận không tương lai của người da đen trong sự thống trị và kỳ thị của những người da trắng cực đoan. Hillary và Bill lao vào đấu trường chính trị để thực hiện lý tưởng ôm ấp từ thuở thanh xuân với vinh nhục. Bill và Hillary là những thành viên nòng cốt của đảng Dân Chủ.

Bước đầu sự nghiệp chính trị của Bill là một thất bại. Năm 1974, tranh cử cho chức vụ Dân Biểu tại Arkansas, chàng thất cử. Tuy nhiên Bill và Hillary vẫn cầm tay nhau đi tới.

1975 đánh dấu sự thành công của đảng Dân Chủ với sự đắc cử Tổng Thống của Jimmy Carter và tại Arkansas, Bill Clinton đắc cử Chương Lý (Attorney General) của tiểu bang. Hillary làm việc với Rose Law Firm, một công ty luật danh tiếng tại địa phương. Lương bổng của Hillary bao giờ cũng nhiều hơn lương của Bill, một công bộc.

1978 Bill Clinton đắc cử Thống Đốc (Governor) tiểu bang Arkansas trở thành một trong những vị Thống Đốc trẻ tuổi nhất trong lịch sử Hoa Kỳ (31 tuổi). Hillary trở thành Đệ Nhất Phu Nhân của Arkansas nhưng bà vẫn lái xe riêng đi làm mà không dùng công xa. Hillary cũng được chỉ định phụ trách giải quyết những vấn đề về y tế để đem những lợi ích về y tế tới những thành phố và quận huyện nghèo khó của tiểu bang. Bà đã thành công trong việc cải thiện hệ thống giáo dục và các chương trình y tế của tiểu bang đem phúc lợi tới những người nghèo khó hay kém may mắn.

1982 Jimmy Carter thua Ronald Regan trong kỳ tranh cử Tổng Thống. Bill thất bại trong kỳ tái tranh cử Thống Đốc. Sự thất bại ảnh hưởng mạnh tới tình cảm và tâm lý của Bill. Hillary phải lo lắng cho chồng. Thất bại của Bill một phần do tình hào hoa của chàng ta mà lơ đãng đi phạm sự mình trước những giai nhân lao mình vào chàng như thiêu thân. Hillary luôn nhớ lời khuyên của mẹ mình: “Phẩm chất nội tại của con người thì tốt hơn những gì mà họ mặc bên ngoài”. Và với sức chịu đựng dũng mãnh Hillary đã vực Bill dậy, vượt qua và tiếp tục con đường đấu tranh gai góc. Bill tái đắc cử Thống Đốc tiểu Bang Arkansas năm 1983, giữ vững chức vị suốt 10 năm và cuối cùng trở thành Tổng Thống thứ 42 của Hoa Kỳ.

Sự thành đạt của Bill Clinton không thể có được nếu không có bàn tay chống đỡ của người bạn đời. Trong cuộc tranh cử Tổng Thống 1992 hàng loạt đàn bà tố giác Bill có liên hệ tình dục với họ từ khi còn là Thống Đốc tiểu bang Arkansas như Marilyn Jo Jenkins, Jennifer Flower, Paula Jones... Chiến dịch tranh cử của Bill lâm nguy. Hillary phản công mãnh liệt trước những cuộc tấn công của các đối thủ và báo giới để bảo vệ Bill trước sự ngưỡng mộ của mọi người.

Đời sống tình dục lãng nhãng của Bill đã làm Hillary đau lòng không ít bắt đầu từ Nhiệm kỳ Thống Đốc thứ nhất. Hôn nhân có thể đã đổ vỡ năm 1992 nếu Hillary không nhất quyết ở lại cũng như năm 1997 khi Bill liên hệ với Monica Lewinski. Hillary quan niệm “khi tôi lấy chồng, tôi muốn đó là quyết định cho cả một đời.” Bà không muốn nhìn thấy những đứa trẻ mất đi tuổi thơ vì cha mẹ chúng ly dị. Chúng là những con thuyền nhỏ nhoi trong phong ba sóng dữ. Hơn nữa bà nói “Tôi có thể ở nhà làm bánh ngọt, uống trà nhưng tôi quyết định hoàn

tất nghề nghiệp mà tôi đã có trước khi chồng tôi phục vụ công chúng”. Đó là yêu mến và bảo vệ trẻ thơ và tranh đấu cho phụ nữ và những người kém may mắn. Hillary đã hy sinh tất cả cho gia đình, chồng, con cái và phúc lợi của con người.

Người phụ nữ với khả năng xuất chúng

Hillary là một nhà hành khiển giỏi có viễn kiến chính xác. Với lý tưởng phục vụ Hillary lãnh nhiệm vụ và hoàn tất thành công rất nhiều công việc khó khăn.

Từ khi tốt nghiệp từ Yale Law School năm 1973 bà là đồng sáng lập Arkansas Advocates for Children and Families năm 1977 và là người phụ nữ đầu tiên điều khiển tổ chức Legal Services Corporation năm 1978, và cũng là người phụ nữ đầu tiên giữ chức vụ quan trọng tại Rose Law Firm công ty Luật nổi tiếng tại Arkansas năm 1979. Hai lần bà được tạp chí The National Law Journal phong tặng là một trong 100 luật sư hàng đầu của nước Mỹ.

Là Đệ Nhất Phu Nhân của tiểu bang Arkansas bà lãnh trọng trách cải tổ lại hệ thống giáo dục của tiểu bang và cũng là thành viên của Hội Đồng Quản Trị của công ty Wal-Mart và nhiều công ty khác.

Là Đệ Nhất Phu Nhân của Hoa Kỳ bà xướng suất Clinton Health Care Plan (Hillarycare) 1993, ủng hộ mạnh mẽ sự hình thành các chương trình và luật lệ liên quan đến gia đình và con trẻ như: State Children’s Health insurance Program, Adoption and Safe Families Act và Foster Care Independence Act. Hillary giúp đỡ trong sự hình thành Office on Violence against Women của Department of Justice.

Là Bộ Trưởng Bộ Ngoại Giao cũng như trong thời kỳ còn là Đệ Nhất Phu Nhân, Bà Clinton đã du hành và giữ những vai trò quan trọng trong các chính sách đối ngoại của Hoa Kỳ. Và từ những cuộc tham viếng này Hillary thấy rõ số phận hẩm hiu của phụ nữ nhất là phụ nữ tại Á Châu hay phụ nữ tại các quốc gia theo Hồi giáo. Bà đạt được nhiều cảm tình và tạo được quan hệ tốt đẹp giữa Hoa Kỳ và các quốc gia khác trên toàn thế giới. Bà biết lợi dụng vị thế của mình để tranh đấu hữu hiệu cho phụ nữ và trẻ thơ trên toàn thế giới, lên án sự bạo hành và những bất công xã hội do những quan niệm lỗi thời về văn hóa, tôn giáo hay các định chế xã hội khắt khe tạo nên. Ảnh hưởng của bà trên toàn thế giới thật sâu rộng. Trong bài diễn văn đọc tại Fourth World Conference on Women tại Bắc Kinh 1995 bà nhấn mạnh “... Nhân quyền là Phụ Nữ quyền và Phụ Nữ quyền là Nhân quyền.

Trong chức vụ Bộ Trưởng Bộ Ngoại Giao của chính phủ Obama, Hillary tìm cách hàn gắn những thất bại và sai lầm trong Chính Sách Ngoại Giao của Hoa Kỳ trong quá khứ. Bà chủ trương bành trướng vị thế của Hoa Kỳ trong những vấn đề kinh tế toàn cầu qua Bộ Ngoại Giao và sự hiện diện quân sự của Hoa Kỳ

trên thế giới và đặc biệt tại Iraq với những tổn phí và tổn thất nhẹ nhất để đáp ứng những thách thức và dập tắt những mầm rối loạn như bà đã từng chủ trương khi còn là Thượng Nghị Sĩ trong Ủy Ban Quân Sự của Thượng Viện Hoa Kỳ...

Bộ Ngoại Giao cũng chỉ là một bộ phận hình thành chính Sách Ngoại Giao của Hoa Kỳ. Hillary chứng tỏ khả năng làm việc thuận thảo với Tổng Thống Obama với Ban Cố vấn quốc ngoại và Bộ Quốc Phòng. Dung nạp những quan niệm khác nhau để đối phó với chiến tranh và các biến cố quốc tế, Hillary đã đạt được sự đồng thuận gia tăng thêm 21,000 binh sĩ cho chiến trường Iraq, giữ vững chính quyền tại Iraq tránh được thảm họa sụp đổ. Tái lập quan hệ ngoại giao với Nga Xô, cứu vãn thỏa hiệp lịch sử Turkish-Armenian Act, và từ năm 2010 bà dự phần trong việc thúc đẩy những biện pháp ngoại giao để cô lập và trừng phạt kinh tế để chống lại việc quốc gia Iran này tìm cách thử đắ vũ khí nguyên tử và dẫn tới thành quả mới đây là Hiệp ước về vũ khí nguyên tử (Joint Comprehensive Plan of Action) hay Iran Nuclear Deal giữa Iran và các cường quốc trên thế giới. Ngoài ra trong vị thế đứng đầu ngành ngoại giao, bao thành quả và công việc thiết thực khác đã được hình thành trong lý tưởng bà theo đuổi. Howard Dean, cựu Chủ Tịch đảng Dân Chủ đã phát biểu gần đây nhấn mạnh tất cả các thành quả về ngoại giao của Tổng Thống Obama trong nhiệm kỳ hai này đều có dấu ấn của Hillary Clinton.

Danh vọng đã có quá nhiều qua những chức vụ và vị thế Đệ Nhất Phu Nhân Hillary ra tranh cử Tổng Thống để thực hiện lý tưởng ôm ấp từ thuở thanh xuân. Với thế giới, Hillary Clinton là một Đệ Nhất Phu Nhân, một chính khách mang lại cho mọi người thông điệp lạc quan về con người và tương lai của họ. Sự chiến đấu trường kỳ, không sợ hãi của người phụ nữ Aung San Suu Ky đã đem Miền Điện tới bên bờ của Dân Chủ Tự Do, của Martin Luther King mở đường cho nhân quyền và Dân quyền và nhẹ đi sự kỳ thị đè nặng trên dân tộc Hoa Kỳ, và của Hillary Clinton và các người đồng chí hướng sẽ thay đổi tâm thức người Mỹ trước các vấn đề gai góc của xã hội và quốc tế. Thật thế, sự thành công của Tổng Thống Obama với các chính sách về y tế và xã hội đang làm thay đổi thái độ của các chủng tộc khác nhau sẽ giúp Hoa Kỳ có một xã hội hòa đồng hơn. Sự thành công của Hillary Clinton trong kỳ tranh cử 2016 cũng sẽ phá vỡ rào cản cuối cùng của về vai trò và vị thế của người phụ nữ trong xã hội. Hơn thế nữa phụ nữ, trẻ thơ và những người kém may mắn có được một đời sống nhân bản đầy đủ ý nghĩa hơn trong một quốc gia ưu việt.

Phạm Bá Đức

Tham khảo:

Các dữ kiện trong bài viết này được lấy từ:

Wikipedia

Clinton Foundation

*Carl Beinstein, **A Woman In Charge**, Alfred A Knoff, Publisher, New York, 6/2007.*

*Jeff Gerth, **Her Way**, Little, Brown & Co., New York 6/2007*

Liên lạc: Phạm Bá Đức

Email: pduccali@yahoo.com

Phone: (714) 389-8489

